

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:
Szinház-utca 404. szám.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alku szerint. — Hirdetések folyótetnek a szerkesztőségénél.

Brassó, jan. 20-án.

Helyi Ignác képviselő és a „Magyar Ujság“ szerkesztője már régebb tett volt indítványt a képviselőházban az iránt, hogy Pesten államköltségen egy keleti nyelvek akademiája állíttassék. Ezen indítvány a közoktatási miniszter költségvetésének rendkívüli tételei közt f. hó 15-én került tárgyalás alá.

Helyi ez alkalommal bővebben indokolta indítványát; s el is határozatott, hogy a közoktatási miniszter a jövő évi költségvetésig tanulmányozza ez ügyet és adja be jelentését.

A tárgyalás folyamából úgy vettük ki, hogy valószínűleg az egyetem újra rendezése alkalomával fog kellő mennyiségű és minőségű tanzsék állíttatni a keleti nyelvek számára; nem pedig egészen külön álló orientális akadémia a bécsinek és sz. péterváriak példájára; a melyeknek a keleti nyelvek tanításán kívül főtárgyak a diplomai tudomány.

Helyi beszédéből, melyet ez alkalommal tartott, igen figyelemre méltónak találjuk a következő részletet:

„Egy nemzet csak úgy számíthat Európa rokonszenvére, ha abban valami specialis hivatást tud betölteni. Az élet maga a nemzeteknél sem czél, hanem csak eszköz bizonyos magasabb célok elérésére. Nem hiszem, hogy a magyarnak missioja csak az, hogy éljen, hogy Bécsnek milliókat adjon, hogy vele közös ügyben legyen. Ez lehet nagyon rossz, vagy mások szerint kevésbé rossz, de semmiképen nem missio. Ha keresni akarjuk Magyarországot missióját Európa kebelében, kétséget nem szenved, hogy a magyar, mind fekvésénél fogva mind fájának származásánál arra van hivatva, hogy a nyugati civilizációt keletre átvigye. Ez igazi missioja. Missioja azon szálakat, melyeket az általános civilizáció nyugaton és közép Európában folyton sző, tovább szőni és terjeszteni kelet felé. Ez feladatunk. S nem lehet tagadni, hogy ennek nagyon könnyen megtehetőnk. Megvan erre minden kellék, nemzeti hajlamunk, nyelvünk szerkezete és szelleme, ugymint szokásaink legjobban simulnak a keletiekéhez, miért is azok bennünket legjobban szeretnek. Tudva van, hogy a török minden más idegent

ugy nevez „giaur“, míg a magyart mai nap is kardásznak nevezi, (testvér). Hogy milyen hasznosan működött épen e rokonszenvnél fogva a magyar diplomacia a keleten, bőségesen bizonyítja történelmünk, bizonyítja az, hogy a kis Erdélynek követei, számtalanszor előnyvel bírtak a leghatalmasabb államok követei felett. Tehát kétségbe nem lehet vonni, hogy a czél eléréünk van tüze, hogy a czél magasztos és hasznos.“

Ezenkívül azt is felhozta, hogy míg más országok nagy büszkeségnek tartják, ha van egy-két orientalistájok, — Magyarországot tele van az e téren elősmert nevű tudósokkal, a kik mindnyájan diszei lehetnének egy keleti akademiának. Megnevezte Vamberit, Bálint Gábort, Podhorszky Lajost, Erődi Bélát, Szilády Aront satb.

Egészen osztjuk a tisztelt képviselő urnak azon nézetét, hogy Magyarország kifelé irányuló tevékenységének tere keleten van. Míg azonban ő indítványában főként a politikai és tudományos érdekeket tartotta szem előtt, — mi azzal egészítjük ki, hogy legelső sorban kereskedelmi tekintetből vagyunk a keletre utalva.

Mi lehetünk gazdag országgá; de csak úgy, ha a keleti kereskedésben vezérszerepre teszünk szert. Még politikai hatásunk is nagy részben attól függ, hogy mennyiben tudunk tért foglalni a keleten kereskedelmünk számára.

Épen ezért helyi ur indítványa esztünkbe juttatja, egy keleti kereskedelmi akademiának tervét, melyet a boldogult b. Eötvös valóságos lelkesedéssel fogadott 1870 elején; de a mely azóta elaludott.

Megmondjuk röviden, hogy miben áll, — s ha tán más lapok és némely képviselők is figyelembe vennék az ügyet, — újból föléledne és testet nyerne a nem mindennapi eszme.

A brassai görögök kezén több száz ezer forintot tevő iskolai alapítvány van, a mely feltett már rég ideje perlekednek az itteni g. keleti románokkal.

1870 kezdetén elhatározták a görögök följajánlani ezen vagyont egy Brassóban állítandó levantei kereskedelmi akademi-

ára. Az ajánlatot be is nyújtották b. Eötvös-
hez. Mivel azonban ezen vagyona nézve a románok által támasztott igény még nem hozatott tisztába, egyelőre felfüggesztetett az ügy a per eldőléseig.

Közben azonban a románok is értesültek a görögök ajánlatáról és 1871 elején ők is nyújtottak be egy nyilatkozatot Panler miniszter urhoz, a melyben részökről is egy levantei kereskedelmi akadémia állítására ajánlják föl a per alatt levő vagyont.

A boldogult b. Eötvös úgy nyilatkozott volt, midőn a terv vele közöltetett, hogy ez olyan intézet lesz, a melyre Európa minden részéből gyűlnek hallgatók.

Az intézet a két követelő fél ajánlata által biztosítva van; csak a kivétellel nem kellene késedelmezni.

Brassó, jan 20.

A „Siebenbürgische Blätter“ f. évi 5. számában nagyon rossz neven veszi a „Nemeré“-től azon cikket, melyben ez kimutatja, hogy egy idő óta semmi nyomát sem látja az ifju szász-párt létezésének.

Legelőbb is arra kérjük a becsületos kollégát, nézzen végig előfizetői névsorán, onnan látni fogja, hogy az ifju szászok valóban átkozottal megfogytakoztak.

De ha ez nem elég, legyen szives, mondja meg nekünk, hol voltak az ifju szászok, midőn a brassai és brassóvidéki communityk egymásután tiltakoztak a közoktatási, a bíróság rendezési és a nemzetiségi törvények ellen? Végül legyen szives, mutassa ki nekünk, egy kerek esztendő óta mi életjelt adtak Brassóban és Brassóvidéken az ifju szászok? És miben is áll voltaképen az ifju szászok programja, miután az unió megszavaztatott és a brassai vasut törvényben kimondatott?

Mi szivesen ismerjük el a „Sb. Bl.“ tisztességes törekvéseit és keressük lámpással azt a szász-pártot, a mely az ő elvei szerint cselekednék. Fájdalom azonban, azt a pártot nem találjuk sehoh.

Ha megfogjuk találni, ép úgy ujongunk felette, mint a „Sb. Bl.“, — mert elejétől kezdve az volt programunk, hogy polgári jogok élvezésében és kötelességek teljesítésében nem különböztetünk nemzetiség szerint. Mentől többen állunk a közös lobogó alatt, annál erősebbnek érezzük magunkat. —

TÁRCZA.

Képzelti utazás a világűrben.

(Folytatás.)

III. Megérkezés a holdba.

A hold felé megkezdett utunk alatt valamivel csak el kell ölni az időt, hisz köztudomású dolog: mennyire unjuk magukat valamely gőzjárművön, míg hajdan a lassan evező posta és táriakocsikon elég türelemmel eviczeltünk. — Gondoskodjunk tehát ez egyébként oly gyors kirándulásra valami mulatságról!

A szórakozás pedig ép kézügyünkben esik. Tekintünk ki csak időnként s látni fogjuk, mikép minden hátrahagyott ezer mértföld után a föld kisebbedve tűnik fel, míg a hold aránylag nagyobbodni kezd, úgy hogy földünk nemsokára égi test gyanánt tűnik fel nekünk, s ha költők is szerencsétettek volna kirándulásunkban: bizonyára nagyobb hévvel énekelnek róla, mint az „oly lassan haladó“ holdról. Ha pedig épen vallásúitok csatlakoztak volna hozzánk: bizonyára új cultural boldogítják ösanyánkat, s minden kétségen kívül eretneknek declálják, ki benne épen földcolost nézne. Mi azonban tapasztalásból tudjuk, hogy itt alant sehogy sem lehet fel az ég, hanem épen megfordítva földünk van az égből. Minél jobban távozunk tőle, annál jobban összetéveszthető valamely csillag-

gal, míg féluton már körülbelől 10 akkora gömbnek találjuk minő napunk.

És most engedje meg a tisztelt társaság e csekélyke mulatságot nekünk: s legyen szives valamelyikük kalapját a földfelé vissza dobni. Oda lenn egy első emeleti ház ablakából alig tennők ugyanezt, már minden perczen 15 lábnyi sebességgel hullana alá. Ott a kalapot aláhajtani s rögtön visszakapni: művészi fogásnak találnák, míg itt merő tréfa az egész.

Mi t. i. annyira elvagyunk távozva, hogy a föld vonz ereje már gyengén hat hozzánkig. E féluton 25.000 mértföldnyire azaz körülbelől 30 — szorta távolabb vagyunk a föld középpontjától, mint ha csak felszínén járunk, kelnénk, s e 30 szoros távolban nemesupán 30 szorta kevesbedett a vonzás, mint egy Newton nevű csillagász már 200 év előtt kiszámította, — hanem teljesen hatástalanult is.

Ennek aztán ép úgy meg van a jó mint az árnyoldala; mert ha a természetben valahol nyilást idézendők elé, egy szeget akarnánk bekalapálni, akkor a kalapácsot töllkönnyűséggel kezelhetnők, csakhogy midőn a szeg fejére sujanók, ép oly gyengén érintené azt, mintha mi ütés sem történt volna.

De mi e mellett még azt is észleljük, hogy hold és föld között lebegünk, sőt előbbinek vonzereje is van, melyről egy később teendő séta alkalmával győződhetünk meg leginkább. Ott lenn a földön 50,000 mértföld távolban a holdtól ezen vonzerőt nem érzik, csupán az apály és dagályból következtetnek rá.

Azonban itt fönn a féluton egész másképen állnak a dolgok; itt azt is észrevehetjük, hogy a hold a föld vonzásának $\frac{1}{80}$ -ad részével rendelkezik, és miután képzeleti utasoknál nem hiányozhatik a gazdag képzelő tehetség: könnyen állíthatunk ki oly eszközt is, melylyel a holdvonzását tisztán látni lehessen.

Mindazonáltal mi nem akarunk fél uton megállapodni, minthogy még egy 12 ezer mértföldnyi kis utacska kell hátrahagynunk, míg újabb mulatságra akadunk. Álláspontunkról nézve a föld oly kicsinynek látszik és a hold annyira megnagyobbodott, hogy most mindkettő csaknem egyenlő nagyságúnak mutatkozik, nem messze pedig oly pontra jutunk, mely sok originális látnivalót ígér.

Mi ugyanis arra gondolunk, hol a föld meg holdvonzása egyenlővé válik, s ezen előnyös helyet tolettünk átalakítására használjuk föl, miután nemsokára megérkezendők vagyunk a holdra, hol illő külsővel akarunk fellépni, nehogy a netalán tán jelentkező constablerek, utlevelünk után kérdezőskedvén, gyanus egyéneknek találjanak.

Igy tehát minden batyunkat ezen semleges helyen hagyjuk, hol arról is meggyőződhetünk, hogy a neutralitás minden időben hasznos, mivel bármit helyezünk itt elállva, függve, lebegve vagy akármi nevezhető állapotban az változatlanul úgy marad. Mert a föld erre, a hold arra, de mindkettő egyenlő erővel vonza, s mi csak örülhetünk, hogy a közös vonzás következtében oly semlegeségbe jutottunk, hol semmit sem kell tennünk. Csakhogy

Magyar képviselőház.

Jan. 13-ikán.

A képviselőház jan. 13-iki ülésén Majoros István törvényjavaslata a nők emancipációjáról, az első ember párnak paradicsomi életéből kiinduló indokolása miatt, az egész ház által osztatlan derűtséggel fogadtatt.

A törvényjavaslat így hangzik:

Törvényjavaslat. Nőknek a férfiakkal egyenjogossításáról. —

1. §. A nőnemhez tartozók, kik e hazában születtek vagy honosítottak, kivétel nélkül minden politikai jogelvezetekben a férfiakkal egyenjogossíttatnak.

2. §. Mindazon eddigi fennálló törvények, melyek a nőnem polgári és politikai jogyakorlástól eltiltották, ezen hatályon kívül tételnek.

3. §. Ezen törvény végrehajtásával az igazságügy-miniszter bizatik meg.

A törvényjavaslatot kinyomatják és szétosztják.

Bobori Károly a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Mint hogy a kir. egyetemi alapot terhelő sok oly különféle kisebb nagyobb tételek fordulnak elő a budgetben, melyeknek részint a változott viszonyok folytán nincs többé értelmük, részint idegen czélokra vonatkoznak, utasíttatik a miniszterium az egyetemi alap tisztázására a kelendő módokat gondoskodni.“

Pauler Tivadar különösen arra utal, hogy az egyetemi alap főképp Mária Terézia javadalmából keletkezett s ez alkalommal különböző terhek és feltételek rovtattak az egyetemi alapra, melyeket az alapítványi kötvény értelmében most is teljesítenie kell.

Következik a költségvetés IV. czime: ösztöndíjak és tanulmányi czélok.

A második rovatnál a nagyszzebeni Terezianumra előirányzott tételnél a pénzügyi bizottság kimondandónak véli, hogy felekezeti intézetek állami jövedelmekből nem lévén segítezhetők, a miniszter oda utasításék, hogy a jövő évi költségvetés előterjesztésekor tegyen javaslatot az igénybe vett államsegélynek vagy megszüntetése, vagy pedig az intézetnek magának olyatén átalakítása iránt, hogy az felekezeti természettel többé ne bírjon, addig pedig az előirányzott összeg a rendkívüli költségvetésbe lenne áthelyezendő.

Lázár Ádám kívánatosnak tartja, hogy ezen intézet azon hivatásának megfelelően, hogy benne a nemzeti oktatás az 1868. 38 t. cz. értelmében rendeztetvén, állami intézeti jellegéhez nem illő felekezeti és papi befolyás alól felmentessék. E tekintetben a pénzügyi bizottság javaslatával szemben a következő indítványt terjeszti elő: Mondja ki a képviselőház határozatilag, miszerint a nagyszzebeni kir. Teréz árvaház, mint tisztán állami tanintézet az egyházi kormányzat teljes kizárásával közvetlen kormányi felügyelet alá helyeztetik, és annak ezen alapon a fennálló törvények értelmében leendő újjászervezése iránt a közoktatásügyér ur a legközelebbi költségvetéskor előterjesztendő javaslat tételre utasíttatik.

Pauler Tivadar közokt. miniszter kifejti, hogy mi az intézet jellegét illeti igaz ugyan, hogy az száz évvel ezelőtt kath. árvának és leteleknek a róm. kath. hitben leendő nevelésére alapított, de a jellege idő folytán önmagától megszünt, a népoktatási törvény meghozatala óta kizárólagos kath. jellegéről szó sem lehet. Ezen

lehetlenség lévén egy helyt sokáig mulatunk: adieu semlegesség! hipp hopp s a holdon vagyunk.

IV. A holdon.

Isten hozott a holdra!

Még alig teszünk egy lépést a holdon, már is mint békés szellemű honpolgárok utlevelünk után nyulunk; de senki sem fogad bennünket. Körültekintve egy hegyvidékes magányban találjuk magunkat. Kiállunk, s nagy megütkezésünkre saját hangunkat sem halljuk. Süketek, merőben süketek vagyunk s már gyanítjuk is honnan ered az, — miután semmi levegő nincs, mely a hangot tovább vezesse. A hold nincs — mint a föld vagy a többi pláneták légkörral övezve; így tehát hiányzik rajta az, mi minden rezgést, minden zörejt és hangot mozgásba hozva a hallás eszközlése végett fültünk dobhartájához juttatja. Ne volnánk csak mi képzeleti utasok, élni sem bíránk itt, sőt alig távoztunk volna 2 mértföldnyire Gaea fölületéről, már is éreztük volna azon nyomást, melylyel minden léghajónak meg kell küzdenie.

Miután a képzelődést nem lehet tulfeszíteni, így elégedjünk meg azzal, ha legalább létünket tarthatjuk fenn s ne követeljük önök, azon lehetetlenséget, hogy még levegőt is varázsoljunk elő a mulatság folytatására.

Nem lévén levegő a holdon — s ezt oda lenn a

intézetben 200-nál több, közel 300 szegény fiu és leány neveltetik, kik a haza hasznos polgáraivá neveltetnek, kiknek nagyobb része székely és ha az intézettől elvonatnék a segély, annak sulya ezekre és így a nevelés ügyére nehezednék. Melegen ajánlja a pénzügyi bizottmány véleményét.

P. Szathmári Károly: elkerülhetlennék tartja, hogy az ezen intézetre most fordítandó költség a rendkívüli budgetbe tétessék át.

A budget V. cziménél (köznevelődési czélok) Lázár Ádám a következő indítványt terjeszti elő hosszabb beszéd kíséretében: „Mondja ki a ház:

1. hogy a csángó-magyar tanulók számára az erdélyi tanodákban összesen 25 állami ösztöndíj, egyenkint 200 frtjával rendszeresíttetik, mely kiadás az ösztöndíjak 13-dik rovatába lesz beiktatandó, és

2. utasítsa a közoktatásügyér urat, hogy ezen ösztöndíjakat az erdélyi közelebb eső köznevelődésben, jelenen a székely udvarhelyi és dévai állami reáltanodákban, valamint a székely kereszturni állami tanítóképzőben, a szükséghez képest kellő számmal beosztani, és mielőbb hasznosítani igyekezzék. Ezen indítvány a pénzügyi bizottsághoz utasíttatik.

Január 15-ikén.

Napirenden van a közoktatási miniszterium budgetjének folytatólagos tárgyalása.

A magyar és erdélyi honi műemlékek tételénél 16,500 forinttal

Henszlmann Imre kifejti, hogy ezen összeg a műemlékek felkutatására, felvételére lajtromozására, osztályozására, kiadására és felügyeletére nem elegendő; maga a kiadás ez évben is már 8000 frtra ment, pedig számtalan nagyfontosságú munka vár még kiadásra, melyekkel most fel kellett hagyni, mivel hiányzik a kellő pénzerő. Kéri tehát 20.000 fr. megszavazását.

Pauler Tivadar közokt. miniszter felvilágosításul megjegyzi, hogy az előirányzatban azért vétetett fel csak 16500 fr. mert a kiadásra vonatkozó adatok csak utólagosan érkeztek be; miért is ő pártolja Henszlmann indítványát s azt a p. ü. bizottsághoz kéri utasíttatni.

Szontagh Pál elismeri a Henszlmann által felhozott igazságot és alaposágát, de mégis a különvéleményt kénytelen pártolni s a történeti emlékek iránti kegyeletet egy másik kegyelet érzelmének alárendelni, annak t. i. melylyel a jelen s a jövő iránt tartozik; mert a mi fináncziánk az efféléket meg nem bírja. Az előirányzott 16,500 fr. tétel elfogadtatik s a többlet megadása iránt a p. ü. bizottság utasíttatik véleményadásra.

Magyar történelmi források és emlékek kiadására 20,000 frt. — A magy. tud. akadémia könyvtára gyarapítására 5000 frt. és az országos (Eszterházy) képtára 10,000 frt. vita nélkül megszavaztatott.

Az elszegényedett hazai írók s családjaik segélyezésére előirányzott 2500 frtos tételnél

Váradny Gábor indítványozza, hogy ezen összeg az írói segélyegylet részére szavaztassék meg.

Pauler T. miniszter azt hozza fel ez ellenében, hogy az írói segélyegylet írók özvegyeit s árváit is segílyezi, s ez összeg csak a hazai elszegényedett írók javára van szentelve. Nagy részét azonban ugyis e segélyegylet rendelkezésére bocsátja.

E tétel, valamint a következők megszavaztatnak: a tornamesterek kiképzetésére 5000 frt; a nemzeti zene-

csillagászok ép oly jól tudják mint mi itten — ugy az következik ebből, hogy víz sem lehet; mert légmentes űrben elpárolog a víz. S miután nincs víz, ne esodálkozzunk azon, hogy eddigelé semminemű folyadékot föl nem fedeztünk, s olyan szárazra jutottunk minőt oda lenn egyáltalában nem találunk.

Ily körülmények között fájdalom sok olyanról kell lemondanunk, miőt képzeletünk a földön a hold minőségéről ígért.

Mily messzire csak látásunk engedi, közöttünk hegyeket és völgyeket pillantunk meg, a mint azokat már számtalanszor szemléltettük a holdról készített térképeken is. Mäskülönben még sok tárgy ötlik szemünkbe a nélkül, hogy magunknak megmagyarázni bírnök azok minőségét. Lehet hogy növények, de a mi felfogásunk szerint ugy még sem nevezhetjük. A növények víz, levegő s több gáznemű testekkel táplálkoznak mik azonban itt föl nem találhatók. Itt nincs sem éleny, sem köneny, sem légeny és legkevésbbé széneny mely a földön is valószínűleg növényi maradvány még ha mint gyémánt vagy graphit fordul is elő. Hogyha a mi felfogásunk szerinti növények nem léteznek, miből élnek tehát az állatok meg emberek?

S alljon nem találhatók-e itt értelmes lények?
(Folytatása következik.)

dére 2500 frt; zenészi ösztöndíjakra 2500 frt, a budai zene és énekakadémiára 1200 forint.

Horváth Mihály nem kívánja hosszasan fejtegetni, mily nagy kincse minden nemzetnek s főleg nekünk magyaroknak, kik a művelt europai nemzetek között egyedül állunk — a nemzeti irodalom. E téren nálunk azonban még sok a kívánni való; mert habár bir is már irodalmunk annyi beccsel, hogy jelesebb művelői köztiszteletben részesülnek, de még távol vagyunk attól, hogy az irodalom képes legyen a maga embereit annyira jutalmazni, hogy azok minden erejüket és idejüket kizárólag az irodalomnak szentelhezzék. E sajnós helyzetnek következménye aztán, hogy a kitünőbb írók más jutalmazóbb pályákat keresnek.

Csak egyet kíván ezek közül felemlíteni, Toldy Ferenczet (éljenzés), a ki 50 éves írói pályáján irodalmunkért és annak érdekében annyit tett, mennyit senki hazai íróink közt; a kinek egyedül munkáinak száma oly nagy, hogy azok pusztá czimeinek könyvészeti elszámlálásából egy 116 lapos könyv telt ki? Ezen bámulandó munkássággal kutatta ő fel és gyűjtötte össze nemzetünk összes szellemi életének kincseit, nemzeti irodalmunk történetének anyagait. Az anyag gyűjtését ott, hol előtte kietlen pusztá állott, ő már legnagyobb részben befejezte. Az anyag készen áll, de feldolgozva még nincs egészen, csak agyában él még a munka jelentékeny része, melynek 50 év óta szenteli munkás életét. De megírva, kidolgozva, a jelen és jövő nemzedék birtokába átadva még nincs, mert idejének nagy részét kénytelen más hivatalokra, más foglalkozásokra fosdítani. Ennél fogva a köv. indítványt nyújtja be:

Tekintve mennyire érdekében áll, s mily dízére válik a nemzetnek, hogy összes szellemi múltjának, a nemzeti irodalomnak története valahára immár megírva legyen; tekintve tovább, hogy Toldy Ferencz a nemzeti irodalom történetének anyagát 50 év óta nagy szorgalommal gyűjti és annak feldolgozásában buzgón és sikeresen működik is, de idejének nagy részét mellékes hivataloskodások rabolják el: — hogy mind e mellékes hivataloskodásról lemondhatva, idejét egészen e mű megírására fordíthassa: A képviselőház Toldy Ferencz számára részben kárpótlásul azon hivatali díjakért, melyekről ez esetben lemondana, részben írói díj 3000 frtnyi évdíjat rendel fölvetetni a budgetben. (Élénk helyeslés. Felhírltások 4000 frt!)

Lónyay Menyhért gr. miniszterelnök ez indítvány elfogadását illetőleg, hogy a nyugdíj 4000 frtra emeltessek, ajánlja.

Schwarz Gyula következő határozati javaslatot terjeszt be: hívja fel a vallás és közoktatásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetemben a köztörvényhatóságokat és ezek útján a községeket arra, miszerint a köznevelődés minél nagyobb mérvben s minél sikeresebb terjesztésére, ugy a tanító személyzet, mint a tanodából kikerült ifju nemzedék, és egyáltalán az egész közönség művelődési érdekei előmozdithatása végett, kellő felügyelet és ellenőrzés alatt nyilvános közkönyvtárakat alapítsanak és egyuttal terjeszzen a vallás és közokt. ügyi miniszter törvényjavaslatot a képviselő ház elé azon feltételekről, a melyek alatt az ily közkönyvtárak államsegélyben lennének részesítendők.

A rendkívüli szükséglet első cziménél: Egyházi czélok 310,000 frt.

Irányi Dániel e tételnél egy az egyházat s a polgárságot érdeklő ügyre hívja fel a miniszter figyelmét, t. i. az ünnepek kevesbitésének ügyére. Tegye magát a miniszter érintkezésbe az egyházi hatóságokkal s intézkedjék, hogy az ünnepek hétköznapról vasárnapra tétessenek. —

Ivánki Imre ugy tudja, hogy nálunk senki sem gátolja a dolgozni kívánót ünnepnap munkájában; ő tehát nem kíván egyebet, minthogy a törvény oltalmazza azokat, kik munkájokban netalán gátoltatnának.

A 310,000 frt. megszavaztatik.

A brassói román gymnasium segélyére 4000 frttal előirányzott tételnél Babes Vince felszólal, hogy azon feltétel, mely alatt a ház ez összeget a nevezett intézet számára az előbbi években megszavazta, hagyassék el, mit a közoktatási miniszter teljesíthetőnek nem tart. — Erre a tétel elfogadtatik.

Megszavaztatik a nagyszzebeni főreáltanodára 5000 forint; az újvidéki szerb gymnasium részére 8000 frt.

Politikai szemle.

A horvátokkal folytatott tárgyalások eredményeül konstatalhatjuk, hogy a horvátországgyűlés e hó 15-én Bedekovich-ban által nagy ünnepélyességgel megnyitott. Az ünnepélyességet emelte a b. Kusevic ezred egy diszcsapatának az országház előtti felállítására.

Miután egy országgyűlési küldöttség a bánt az országházba meghívta, a megérkezőt az országház előtt né-

pes közönség, az országházban pedig lelkesült zsviók üdvözölték! a karzatok tömve voltak. A királyi leirat felolvasását, mit a ház fenállva hallgatott végig, ismételve tetszésnyilvánítások és a király életése szakították félbe. Végül pedig ünnepies isteni tisztelet tartatott, melyen a képviselők mindnyájan jelen voltak.

A bánhoz intézett országgyűlési egybehívó leirat így hangzik:

A midőn az ön javaslatát arra nézve, hogy a horvát-szlavon és dalmát királyságok országgyűlését fővárosunkba, Zágrába 1871 június 1-jére összehívjuk — ezenel jóváhagyjuk, felhatalmazzuk önt, hogy a nevezett királyság országgyűléséhez ide mellékelten intézett leirat felolvasása után, ezen országgyűlést megnyitottanak jelentse ki. Egyébiránt császári és királyi kegyünkkel maradunk ön irányában. Kelt Bécsben 1871, márcz. 31-én.

A horvát-szlavon országgyűléshez intézett leirat szövege a következő:

Miután az 1868—70 évekre egybehívott horvát-dalmát-szlavon országgyűlést 1871. jan. 8-án, mint három évi törvényhozási időszakának lejáratát napján helyettesünk által bezártuk, az 1870. 2. t. cikke értelmében indítva éreztük magunkat, a horvát-dalmát-szlavon országgyűlést országos fővárosunkba, Zágrába 1871. június 1-jére egybehívni, mely országgyűlést ezennel megnyitottanak jelentünk is ki. Egyébiránt megtartjuk önöket császári és királyi kegyünkben. Kelt Bécsben 1871. márcz. 31-kén.

Ferencz József m. k.

Pejacsevich Péter gr. m. k.

Bedekevics Kálmán m. k.

Nagy várakozással nézünk a horvát országgyűlés működése elé, mert tudjuk, hogy a horvát politikának jelenben nagy feladata van, és mindenek felett egy: a különvált nézetek egyesítése, a jelenleg egymással szemközt álló pártok tömörítése. Ezt várjuk mi, s ha e nagy feladatot sikeresen oldatták meg: akkor bizton remélhetjük, hogy az ut, melyen a horvát politika halad sikerre vezet.

Az osztrák reichsrath szintén a hó 15-ikén kezdte meg a felirati javaslat felett a részletes vitát.

Tomassek (bukovinai) a Galicziának adni szándékozott engedmények ellen szólal fel. Mende Czerkawski módosítása ellen kel ki és csodálkozását fejezi ki, hogy ily módosítást hozhatott be valaki mely a Galicziával remélt kibékülést megíusíthatná. Szónok adatok alapján azon nézetét fejezi ki, hogy a jelenlegi galicziái képviselők háta mögött nem áll a nép nagy zöme s ez osztrák érzelmeket táplál és a birodalom mellett van.

Poklukar (krajnai) kijelenti, hogy ő és pártfelei elfogadják a módosítást azon feltétellel, miszerint valamennyi tartomány iránt hasonló eljárás fog követettni. — Fux oda nyilatkozik, hogy a lengyelek mitsem fognak kapni, ha ezért viszonozólátot nem hajlandók nyújtani; ne várjanak a lengyelek az alkotmánypártiak egyenlenségére, ez hasztalan lenne, de használják fel a jelen kedvező időpontot s kezdjenek öszintén a kibéküléshez.

Zyblikievicz szerint az egyezkedés lehetetlen, ha a galicziái kérdést a választási reform roppant árán akarják megvásároltatni; a felirati javaslat egy szóval sem említi, mi nyújtassék Galicziának; a pusztá frásis szerinte még nem engedmény, miért is a kisebbségnek mindaddig el-sánczolva kell magát tartania a törvény mögött, míg végre megfelelő engedmények fognak ajánlatni.

Greutter védi magát a prágai útja miatt neki tett szemrehányások ellen; hasonlóan kikel az Oroszországgal való folytonos fenyegetőzés ellen s hevesen megtámadja az alkotmánypárti vezéreket.

Herbst jelentéstező replikája után Czerkawsky módosítványa elvettetik, és miután Blitzfeld kiemelte, hogy Ausztria szerencsés fenállása az osztrák-német barátságtól függ, az egész felirati javaslat változatlanul elfogadtatik.

Németországban a három legnagyobb kamra: a porosz, a bajor és szász ismét megkezdé rendes tevékenységét. A porosz kamrában a hadügyminiszter kimerítő felvilágosításokat adott a porosz-francia háboruban eltűnt katonák számáról. Azután a kamra a budgetárgyalásokat folytató. Pár nap óta képviselői körökben azon hir kering, hogy Mühlér a régóta gyűlölt vallás- és közoktatási miniszter helyét nemsokára egy sympathicusabb egyéniségnek fogja átengedni. Elsassz-Lothringia új közigazgatási szervezete az év elejével életbe lépett. Az egész tartomány közigazgatásának élén a főelnök áll. Az ultramontanok harczeit a bajor és porosz kamrában az állítólag szabadelvű kormány ellen élénken folyták.

Olaszország s a pápa közt csakugyan nem akar létrejönni semminemű kibékülés.

A curia ma is a non possumus elvének alapján áll s inkább tesz Oroszországnak minden képzelhető engedményt, mintsem Olaszország baráti kezét elfogadná. Különben ez nem akadály a kormány útjában, mely ma már teljesen berendezte magát Rómában. A király az új évi

ünnepélyek után ismét elhagyta a fővárost, hol most a koronaherceg és családja képviselik a királyi házat.

V e g y e s.

(A fogarasi kaszinó) e hó 14-ikén tartotta tisztújító gyűlését. Elnök Pánczél Károly ur — tudósítónk szerint — csinos beszédben nyitotta meg a gyűlést, melyben kiemeli: „hogy a kaszinó mint első művelődési hely a halhatatlan emlékezetű gróf Széchenyi Istvánnak köszönheti létezését hazánkban. E nemes intézet az, hol a különböző ajku nemzetiségek — félretéve minden politikai nézetet — oly szépen megférnek egymásközt. E nemes intézet az, honnan a műveltség a nemzetiségeknek minden rétegeibe kihat s ön mivelődésre készlet mindeneket.“

Ezzel a gyűlést megnyitottanak nyilvánítván, maga és az egylet többi tisztviselői lemondottak hivatalaikról, mire Keul József törvényszéki elnök kéretett fel korelnökül. Ezzel megkezdődött a szavazás s eredmény az, hogy Keul József elnöknek, dr. Uzoni Sándor jegyzőnek választattak. Ugyan e gyűlésen a bálrendező bizottság megalakult, s az idei bálját e hó 27-ikén fogja megtartani.

(Dobler Frigyes ezredes) Fogarasból városunkba tétett parancsnoknak. Örömmel üdvözljük a derék, be-sületes és szeplőtlen életű hazafit, ki mindazon lelki kellemekkel bír, melyeknek jutalma a közélet terén elismerés, társas körökben különös tiszteltetés és általános szeretet.

(A „Hargita“) czínnél közhasznú ismereteket terjesztő hetilap mutatóvány számát vettük. Czélja e lapnak: a közeposztály és vidéki lakosok szellemi és anyagi érdekeit szem előtt tartva, oktatólag és lelkesítőleg hatni népünk azon rétegeire, melyek az ipar és gazdaság előmozdítására leginkább hivatva vannak.

A lap szerkesztője Veszely Károly, a journalistika téren régóta dicséretesen ismert nevű esperes és plébános. A lap előfizetési ára: egész évre 4.- negyedévre 1 ft. Megjelenik minden héten csütörtökön Maros-Vásárhelyt.

(Gr. Beust) — hirszerint — lemondani készül a londoni követségről, hogy végképp visszavonuljon a nyilvános élettől.

(Dolgorukov herceg) a moszkvai fegyházban három év előtt varró műtanodát állított fel, és azóta husz ezer katonai egyenruhát és nyolcz ezer cipőt vartak a fegyverek. A készítmények kitünőknek mutatkoztak. A jövedelem egy része a fegyvereket illeti, a kik azt kiszabadulásukkor megkapják.

(A török politikát) megint nagy veszteség érte. Pár nap előtt hunyt el Kantsantinápolyban Mustafa Kirilti pasha ki Törökország diplomatiájában meglehetősen szerepet játszott s mint ügyes hadvezér is kitűnt a krétai lázadás elnyomásakor. Roppant vagyont hagyott hátra. Több muszalmán lap szerint: Kréta sziget fele övé volt, colossalis vagyon.

(Szórakozottság.) Egy orvos séta közben egy tó előtt megálván, puhatalni akarta a békának érverését — óráját kivette és észlelődt; — mütét után reá ragadt hidegvérűséggel az órát a tóba a békát a zsebébe nyomta.

(Tűzhalál.) Medgyesen f. hó 5-én egy román házaspár hazulról távozáván, 4 éves leánygyermekét a tűzhelyvel összefüggő nyugágyon hagyta. A tűz az ágyhoz mindig közelebb égett, míg végre elérte és az a gyermekkel együtt lángba borult. A szegény gyermek hiába futkosott fel s alá a házban segély után kiáltva, csak egy szomszédnő hallotta jajveszékését, de nem nézett utána, mert szüleivel békéltenségben élt, s így a szegény gyermek a tűz áldozatá lett.

(Székely kézműipar-kiállítás) indítványoz Bakcsi Ferencz a „Hon“-ban, a mely a sepsi-szent-györgyi áruccsarnok megnyitásával egyidőben volna rendezendő. A jutalmakat legezelszertűbben adakozás útján hiszi előteremtetőknek s részéről két aranyat ajánl föl e czélra.

(Őz a bölcsőben.) Nehány hét előtt egyvadászat-bérlő őzbakkot lőtt meg, de az a közel szántóföldre átváltván, elvesztette szem elől. Nem volt tehát más, mint a vizsláért haza menni s fölkeresnetni a zsákmányt. Úgy is lett; a kutya felveszi a nyomot és követi egy egész messze eső őrházig, ott azonban végleg elveszti. A bérlő belép az őrházba, s ott az öreg vasuti őrt a bölcső előtt ülve s egy altató dalt dudolva találta. Kíváncsian kezdé a kendőt, melylyel a bölcső le volt takarva, felemelni, miután tudva volt előtte, hogy az öreg embernek nincsen ily apró gyermeke; de még mielőtt a stereotyp kérdést: „fiu-e vagy leány?“ elmondhatta volna, ijedten visszariadt, mert ott terpszkedett a bölcsőben — az őzbak, melyet csak az imént lőtt s a melyre így a vén róka: a vasuti őrt hiába fente a fogát.

(A walesi herceg és tüzimádók.) A walesi herceg gyógyulása anynyira haladt, hogy most csak azon kérdés merül fel: „Ki mentette meg életét?“ A papság tudvalevőleg ez érdemet magának tulajdonítja; a yorki érsek ki is jelentette, hogy ő imái által csodát eszközölt,

mely a természet állítólag megváltozhatlan törvényét felforgatta. Most azonban mind többen jelentkeznek ugyan ily állítással. Indiában Bráma imádói, a korona hivi Budha követői, a tüzimádók szóval mind meg vannak győződve, hogy a trónörökös felgyógyulása az ő közbenjárásuknak köszönhető. A legkülönösebb imaformában esdeklettek a tüzimádók. „Oh mindenható Ormuzd! — kiáltottak fel, — mi, a te alázatos szolgálói, Zoroaster tanítványai, hozzád emeljük egyesült, buzgó imánkat, hogy ő kir. fenségének, a walesi hercegnek, Victoria királynő legkegyelmeseb fel-sége legidősebb fiának add vissza egészséget és erejét. Habár orvosi tanácsadói lemondtak a felgyógyulása iránti reményről, mindazáltal a legalázatosabban kérünk téged, hogy mint legfőbb orvos, tedd őt ismét egészségessé. Egyhangulag és buzgón küldjük föl hozzád esdő óhajításainkat, hogy részesítsd kegyelmedben az angol trón gyanítólagos örökösét, mentsd meg őt. Oh irgalom oceanja könnyörülj rajtunk! Ő királyi fensége válságos állapotban van és rendkívül szenved. Alig tudjuk elviselni a but, mely ő kir. fensége a walesi herceg ezen veszélyteljes állapota folytán reánk nehezül,“ stb. — Valóban a jámbor tüzimádók fölöttébb igyekeztek a mindentudóval pontosan megértetni kiért esedeznek ők, nehogy a csillagok fölötti régiókban legkisebb kétség is foroghasson fönn. Természetesen ők is azon nézetben vannak, hogy az elővigyázat minden dolognál hasznos.

(A belügyminiszter) közelebb Fogaras és Szászrégen városok szervezési munkáját intézte el.

(A moszkvai műtani kiállításon) egy czetthal váza látható. A tenger óriása mult nyáron a jeges tengerben elfogatván, 105 lábnyi hossza mellett 466 pudot (egy pud 40 font) nyomott. A czetthal fejét, mely 21 láb hosszú, a szállító gőzhajóban elhelyezhetőse végett kénytelenek voltak átfűrészelni, s a szárazföldön való tova szállítására 8 kocsit szükségeltetett.

(A horvát kiegyezésre) vonatkozólag a legújabb táviratok azt mondják, miszerint a közhangulat olyan, hogy a két párt közeledése megíusultnak tekinthető. A nemzetiek többsége, Mrazoviccsal ellentétben, a sept. 20-iki manifestumra hivatkozik s ezt tekintí pártprogrammnak. Az országgyűlés feloszlátása esetében nagyobb mérvű demonstratióktól tarthatni.

(Orosz tanfelügyelők.) Az orosz kormány a kazáni tankerületben a tatár, baskir s kirgiz népiskolák számára külön tanfelügyelőket nevezett ki. Minden tanfelügyelő nyugdíjképes és évenként 2000 rubelnyi rendes fizetést és 1000 rubelnyi uti átalányt huz. Az orosz és egyéb nemzetiségű iskolákat illetőleg a tanfelügyelők intézménye már ezelőtt létezett.

Közgazdasági rovat.

Brassói piac Január 19. 1872.

Tiszta buza köble (64 kupás) ft. 9.40—9.60. — Elegy buza ft. 6.40. — Rozs ft. 6.40—6.60. — Arpa ft. 4.40—4.60. — Kukuricza ft. 5.40—5.60. — Borsó ft. 10.11. — Fuszujka ft. 8.40—9. — Lenese ft. 11—12 Fekete borsó fr. 4.—. — Zab fehér ft. 2.70—2.80, fekete ft. 2.70. — Lenmag fr. 11—11.50. — Kendermag ft. 5.10. — Pityóka fr. 3.20—3.50. — Haricska fr. 5.20. — Köles ft. 5.20. — Köleskása 11.—12. — Árpakása fr. —.—13.—. — Gyöngykása fr. 13—20.—. — Zsemlekása ft. 13—13.50.

Kukuriczaliszt mázsája fr. 6.—. — Buzaliszt Nr. 00 fr. 15, Nr. 0 fr. 14, Nr. 1 fr. 13, Nr. 2 fr. 12, Nr. 3 fr. 11, Nr. 4 fr. 10, Nr. 5 fr. 8.50. — Kender mázsája fr. 18—26. — Keményítő fehér brassai mázsa fr. 23—24. —

Szurok fekete fr. 12. — Repeceolaj mázsa 38—40. — Firneisz fr. 39—41.—. — Photogen fr. 14.—. — Petroleum I. 15.—, II. fr. 15.50. — Deget vastag fr. 3.40, vékony fr. 7.50—8.— Gyertya fagyú fr. 30—31. Takaré- Gyertya ft. 33.—. — Szappan sárga fr. 23.—. Szappan szurok fr. 21.50 — Szappan tarka fr. 22.—. — Fagyú nyers fr. 18—20. — Fagyú olvasztott fr. 26.40—27. Szalona ó fr. 40, új 22—34.— Füstösszalona fr. 44.—. — Szalona paprikás ft. 44. — Sonka fr. 44—46. — Szalámi ft. 64. — Háj új fr. 36—38. — Háj ó fr. 40. — Skumpia fr. 6.90—8.— Gubics fr. 8.50—9 — Szattyán fr. 78—80. — Szentdomokosi réz fr. 54—56. — Réz ócska fr. 40. — Sóshal egy lóteher fr. 65—68. — Harcsa fr. 92—94. — Hamuzsir fr. 14—15. — Viasz mázsa fr. 88—90.

Gyapju, czurkán tehér okája kr. 1.05 — Gyapju sztogos fehér feketével okája kr. 68—70. — Gyapju bárány czurkány fejr fr. 1.15. — Gyapju bárány havasi fejr fr. 1.20—1.25, fekete fr. 1.20.— Gyapju czigája fejr fr. 1.10—1.50. — Plik vól kr. 90—1.10 — Gyapju czigája mezőségi fr. 1.10—1.40. — Gyapju czigája fehér havasi fr. 2.30—2.40.

Kecskeször okája 36 kr. — Kaskával kr. 84—1.05

— Turó vedre frt. 3.60. — Sajt frt. 3.20. — Orda fr. 3.40. —

Lenmagolaj kupája fr. 1.06. — Vaj tehén frt 1.50—1.60. — Vaj juh 98 kr. — Lábzsir 84 kr. — Hájzsir frt. 1.—. — Méz kr. 88—96.

Szesz fokja 16—17 kr. — Abaposztó fehér singe 58—70 kr. — Keresztényfalvi posztó fehér singe 30—34 kr. — Rozsnyói fehérposztó singe 32—34 kr. — Posztó bráni fehér singe kr. 45—50. — Babavári brassói fehér singe 57—62 kr., kávészin fehér szinge 64—70, szürke singe 48—52 kr., sötét szürke singe 54—64 kr., fekete singe 64—70 kr.

Szörvég fekete frt. 35—36 egy vég, szürke frt. 28 fehér frt. 30—32.—.

Rozsnyói flanel singe kék kr. 42—46, veres 44—45, fejr 42—44 kr., kék stráfós 44—46 kr. — Flanel brassói közepes jó nehézfélé fejr, zöld, 52—78 kr. veres, mellertes, strafoskék kr. 52—74. — Moldon 48—60. — Szürke posztó $\frac{3}{4}$ széles frt 1.45—1.55. — Kék $\frac{3}{4}$ szó-

les posztó keskeny frt. 1.50—1.70. — Szederjes $\frac{3}{4}$ frt. 1.80—2.10. — Zsidó posztó szederjes két sing széllességű frt. 1.60—1.80, világos. kék frt. 1.60—1.80. — Mellertes veressel frt. 1.80—2.10. — Szederjes mellertes frt. 1.80—2.15. — Három pecsétű szederjes frt. 3.40, keskeny frt. 2.30—2.40.

Cserge tarka Nro. 1 darabja frt. 3.60, Nr. 2 frt. 5.40, Nr. 3 frt. 6.40, Nr. 4 frt. 7.80, Nr. 5 fr. 9.50, Nr. 6 fr. 10.50, Nr. 7 frt. 12.50; cserge fehér Nr. 3 frt. 6.40, Nr. 4. ft. 7.50, Nr. 5. ft. 8.60, Nr. 6. ft. 9.80, Nr. 7 fr. 12.60; cserge szürke frt. 1.80 alább darabja.

Közönséges pokrócz darabja kr. 84—1.40. — Közönséges pokr. nagyobbféle gyapju frt. 1.40—5.—. — Kordován (14 fontos) kötése frt 30—34. — Csuklya fehér 1 kötés ft. 28—30. — Marhabőr párja fr. 24—34. — Kecskébőr fr. 3.—5.40. — Juhbőr párja fr. 2—3.—. — Cserhaj öle frt. 9.20. — Tüzifa fr. 8.50—11.—.

Lenmag-pogátsa 10 $\frac{1}{2}$ nehézségű egy darab 36—37 kr. —

Marhalus fontja 18 kr. Disznóhús 20—22. kr. Berbéshus 12 kr. —

Len egy kötés frt. 1.20—1.40. — Egy dézsa sóstej frt. 4.80—5. —

Bécsi tőzsde és pénzek Brassóban Jan. 20.

	Pénz.
Oszt. nemzeti adósság ezüstben	73 15
" " " " papirban	63 10
1860-ki sorsj. kölcson 100 frt.	109 —
Nemzeti bank részvény	883 —
Hitelintézeti	346 60
London	115 20
Ezüst	113 75
Napolcond'or	9 14
cs. k. arany	5 47
Lira	10 43
Magyar földteherm.	80 25
Bánati	78 50
Erdélyi	77 50
Porosz tallér	1 72
Ikesár	1 90
Rubel	1 85

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orbán Ferencz.

Hirdetmény.

Január 7-ikén elveszett egy $\frac{5}{4}$ éves sárga szőrű közép nagyságu vizslakutya. Ismertető jegyei: a mellén egy gyöngye fejr folt, egy kevésé vágott farku, kurta szőrű és az ugynevezett kutya betegségből hátra maradt láb rángatásai vannak, a mely is legjobban a bal hátulsó és jobb első lábán vehető észre.

A megtalálója, vagy rá ösmerője jelentse magát azzonnal a tulajdonosnál, alsó ujutsza 439 szám alatt Brassóban; fáradozási díjja 10 frt. o. é.

8 2--0 **Weber András építész.**

Hirdetmény.

mely szerint közlirre teszem, miszerint:

gőz vagy vonó erőművek

u. m. cséplő- és aratógépek megindítására, kijavítására és összeállítására vállalkozom, vas, réz- és famunka végrehajtásával. Értekezhetni BODOLÁN VIRÁGH JÓZSEF erőművészszel. 12. 2—3.

Kerestetik Bodolára

egy olyan kereskedőtárs, kinek vagy 3000 forint készpénze, vagy 6000 forintig hitele biztosítva van.

Szemben e vagyonnal 4000 forint biztos hypothéka kezeskedik.

Értekezhetni Bodolán Kósa Sándor vegyeskereskedővel, kinek folyó 1872-ik évi Április 24-étől két kereskedői helyiség áll rendelkezése alatt — s ki 10% biztos jövedelemről kezeskedik.

Bodolán, 1872-ik évi január 8-án.

Kósa Sándor

11. 2—3. vegyeskereskedő.

16—1872. 16 2--3

Országos idézés.

Bölni unitárius vallásu Komjátszegi Rózsa, férjét Szabó Pált, ki öt már 5 év óta hűtlenül elhagyta, s hol léte nem tudatik, törvényesen idézti házasságelválási per megkezdésére a háromszéki unitáriusok törvényes papszéke a sepsiszentkirályi unitárius papi háznál f. évi Február hó 20 án reggeli 9 órára megjelenni, — ellenkező esetben jelenléte nélkül is a per kezeltetni fog!

Kelt Árkoson 1872, jan. 15-én.

Kiss Mihály,

háromszéki unitárius esperes.

Sz. 11490/71 7 2 - 3

Pályázat.

Az üresedésbe jött Törcsvári várkapitánysági állomásnak betöltésére, a melylyel a városi pénztárból fizetendő 300 f. évi fizetés, szabad szállás magában a Törcsvári várban és 9 öl tüzelő fa van összekötve, ezennel pályázati nyitatik. Ezen a magyar kormány által betöltendő állomásra pályázni kívánók a fennebbiről avval értesítetnek, hogy az ebbéli kérelmeket, a melyekben okmányaikal ki lesz mutandó, hogy magyar születésűek, fedetlen előéletűek, és hogy az állami nyelvnek ugyszintén a fent érintett állomásra szükségelt előismereteknek tökéletes birtokában vannak, az 1872 évi februarius hó 12-éig az alólírott tanácsnál beadni siessenek.

Kelt Brassóban 1872 évi jan. hó 2-án.

A város és vidék tanácsa.

Vizsgáljatok meg mindent s tartsátok meg a jót!

Számtalan esetben jönnek bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusítványai által kitüntetett gyógyszerek:

Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868 april 8-ról a növényország leghasznosabb nemeiből a lesgzorgalmatosabban készítve, erősítő és üdítő hatásánál fogva messzire kintinölög ösmerve a gyomor és végbél nyálkássága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorhaj, vérhas, puffadás, és kólíka-fájdalmak ellen.

Ezen kívül leghathatósb és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegségek ellen.

Egy eredeti, horgany-kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft. 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr. o. é.

Dr. Miller mohnövény - nedve.

Leghathatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő tüdővész, s a gyermekek számarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy eredeti üveglégely ára, használati utasítással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Brassóban valódi minőségben csak Jekelius I. fűszerkereskedőnél főtér, és Kugler F. gyógyszerésznél, óvár; Szászvároson: Specht I. gyógyszerésznek, Beszterczén: Kelp F.-nél Bukarestben: Frank Andr. gyógyszerésznél és Oressa I.-nél; Gyula-fehérvárt: Boos C.-nél; Csik-Szeredán: Winkler F.-nél; Déésen: Krémer Jánosnál.; Fogarásban G. Steinburg gyógyszerésznél; Gy. Szent Mikloson: Fröhlich E.-nél; Kolozsvárt Dr. Hintz és Binder K. gyógyszerésznél; Szebenben: Sill M.-nél Hosszafaluban: Jekelius A. gyógyszerésznél; Kézdi-Vásárhelyt: Lukács F. nél; Medgyesen Hicnz A. gyógyszerésznél; Szász-Szebenbe: Weissörtl G. A.-nál; Nagy-Ényeden: Horvath F.-nél. Köhalom: Szentpéteri I.-nél; Rozsnyón: Römer A. gyógyszerésznél; Segesvárt: Teutsch J. B.-nél, ki egyuttal alraktarak felállítására is meg van iszva; S.-Szt.-Györgyön: Csutak és társánál; Feketehalomban: Reinhard C.-nél; Földvárt: Foiberth E. gyógyszerésznél.

Laboratorium és központi-raktár Brassó, szentlélek utsza 105 szám.

Előfizetési felhívás

AZ „UDVARHELY” HIRLAPRA.

Miután szükségesnek mutatkozik oly közlöny megindítása, mely a székely központban jelenvén meg, innen a szélső határokig, sőt ha lehet még azokon túl is terjeszse a hazaszeretet és közművelődés áldásdús eszméit, nyujtson tért a szellemi találkozásokra s a közszellem helyes iránybani fejlesztésére: ily czéloktól vezéreltetve megindítottuk szerény lapunkat, azon reményben, hogy az mindenirnt kedvesen fogadott vendége leend a családnak.

Feladatunk az levén, hogy mostoha helyzetünk- és körülményeinknél fogva szívós kitartással a fokozatos közművelődést sajtó utján is elősegítsük: lapunknak nem lehet célja pártpolitikát tűzni s kedélyeket háborgatni, hanem az erők egyesítése által a komoly és alapos művelődést terjesztve, a politikát, mint másodrendű tényezőt, független meggyőződéssel az igazság és tudomány alapján tekintetbe venni ugyan, de a szellemi és anyagi haladásnak mégis alárendelni.

Szerencsések valánk belmunkatársakkal városunk jelesebb erőit megnyerni, kik a jó ügy iránti méltánylatból szivesek voltak magukat folytonos közreműködésre lekötelezni. Külmunkatársakul városunk és vidéki értelmisége szintén megigéré szellemi hozzájárulását; szabad remélnünk, hogy ügyes levelezőket is nyerendünk a távolabbi vidékekről lapunk számára. — A közlemények akár névvel vagy jeggyel, akár álnévvel vagy névtelenül tetszés szerint adhatók; csak a szerkesztőnek kell az író valódi nevét és állását tudnia.

Ohajtottunk volna lapunknak jeles szerkesztőt is nyerni; de a jelen átalakulási időben az illetők erre nem vállalkozhatván, kénytelen volt alulirt kiadó a szerkesztést is ideiglenesen magára vállalni; de mindenkép iparkodni fogunk e tisztnek is kielégítőleg megfelelni.

Ezek szerint már csak a t. közönségtől függ, hogy lapunkat anyagi tekintetben is kedvező helyzetbe jutassa, s így lehetőséget nyujtson arra, hogy nagyobb mérvben szereshetvén meg a szellemi erőket, a lapot élénkebbé és élvezetesebbé tehessük, sőt nem sokára hetenként kétszer megjelenő lappá alakithassuk át; miért is minél számszabb előfizetés beküldéséért esedezünk.

Az előfizetési díj egész évre 4, negyedévre 1 forint o. é. Ez jelen viszonyainkhoz aránylag oly csekély, hogy így csak tömeges pártolás mellett tartható fenn hirlapunk.

Ezért tisztelettel fordulunk a t. cz. községi előjáró (földbirtokos, lelkész, bíró, jegyző, tanító, gazdatiszt stb.) urakhoz, hogy lapunkat részint megrendelni, részint másoknak is ajánlani sziveskedjenek.

Gyűjtőknek minden öt előfizetett példányra a hatodikat ingyen küldjük, bárki nevére czimezve; havonként legalább két tudósítást küldő levelezők tiszteletpéldányra, esetleg más jutalomra is számolhatnak.

Az előfizetési díjakat alulirt kiadó vagy helyette t. Imrei János reáltanodai tanár ur veszi át s jegyzi be, (az alsó piacon özv. Hikmanné háza emeletében, a barátok templomával szemben); a fizetett összegekről e czélra nyomtatott nyugták adatnak.

Ákik póstán küldik előfizetéseiket, méltóztassanak e czélra postai utalványokat használni, melyek csak 5 krajczárba kerülnek és még rövid tudósítást is lehet rájuk írni.

Lapunk megjelenik egyelőre minden kedden délben.

Kelt Székely-Udvarhelyt, 1872. jan. 12-iken.

Szombathy J. M. jogtudor,

15 2--3

az „Udvarhely” hirlap kiadótulajdonosa és ideiglenes szerkesztője.